

A person wearing a red long-sleeved shirt is pushing a metal shopping cart in a supermarket. The background is blurred, showing other people and shelves. The text is overlaid on a semi-transparent white banner.

**KIẾN NGHỊ CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ NGÀNH
BÁN LẺ VIỆT NAM
TRONG BỐI CẢNH HỘI NHẬP**

Bà Đinh Thị Mỹ Loan
**Chủ tịch Hiệp hội các nhà bán lẻ
Việt Nam (AVR)**

CÁC NỘI DUNG

Ngành bán lẻ Việt Nam trong bối cảnh hội nhập – Những rủi ro?



Chính sách hỗ trợ đang có?



Chính sách hỗ trợ cần có?



NGÀNH BÁN LẺ TRƯỚC BỐI CẢNH
HỘI NHẬP



NGÀNH BÁN LẺ TRƯỚC BỐI CẢNH HỘI NHẬP



Những cơ hội tiềm tàng

Cam kết về thuế quan: Nguồn hàng nhập khẩu giá hợp lý, phong phú

Cam kết về hải quan – tạo thuận lợi thương mại, TBT, SPS, mở cửa dịch vụ vận tải – giao nhận – kho bãi: Nguồn hàng nhập khẩu lưu thông thuận lợi hơn, chi phí thấp hơn

Cam kết về thương mại điện tử, mở cửa viễn thông: Cơ hội phát triển các mô hình bán lẻ hiện đại online

NGÀNH BÁN LẺ TRƯỚC BỐI CẢNH HỘI NHẬP



Những khó khăn có thật

- ✓ Bất cập trong lưu thông hàng hóa từ nhà sản xuất nội địa đến nhà bán lẻ:
 - Chỉ có 51% đánh giá việc mua hàng trực tiếp từ nhà sản xuất nội địa là thuận lợi
 - Chỉ có 23% đánh giá việc mua hàng nội địa gián tiếp qua trung gian là thuận lợi
- ✓ Thiếu lao động có năng lực
 - Có tới 40% đang gặp khó khăn lớn về năng lực của người lao động
 - 34% gặp khó khăn trong quản lý người lao động

NGÀNH BÁN LẺ TRƯỚC BỐI CẢNH HỘI NHẬP



Những khó khăn có thật

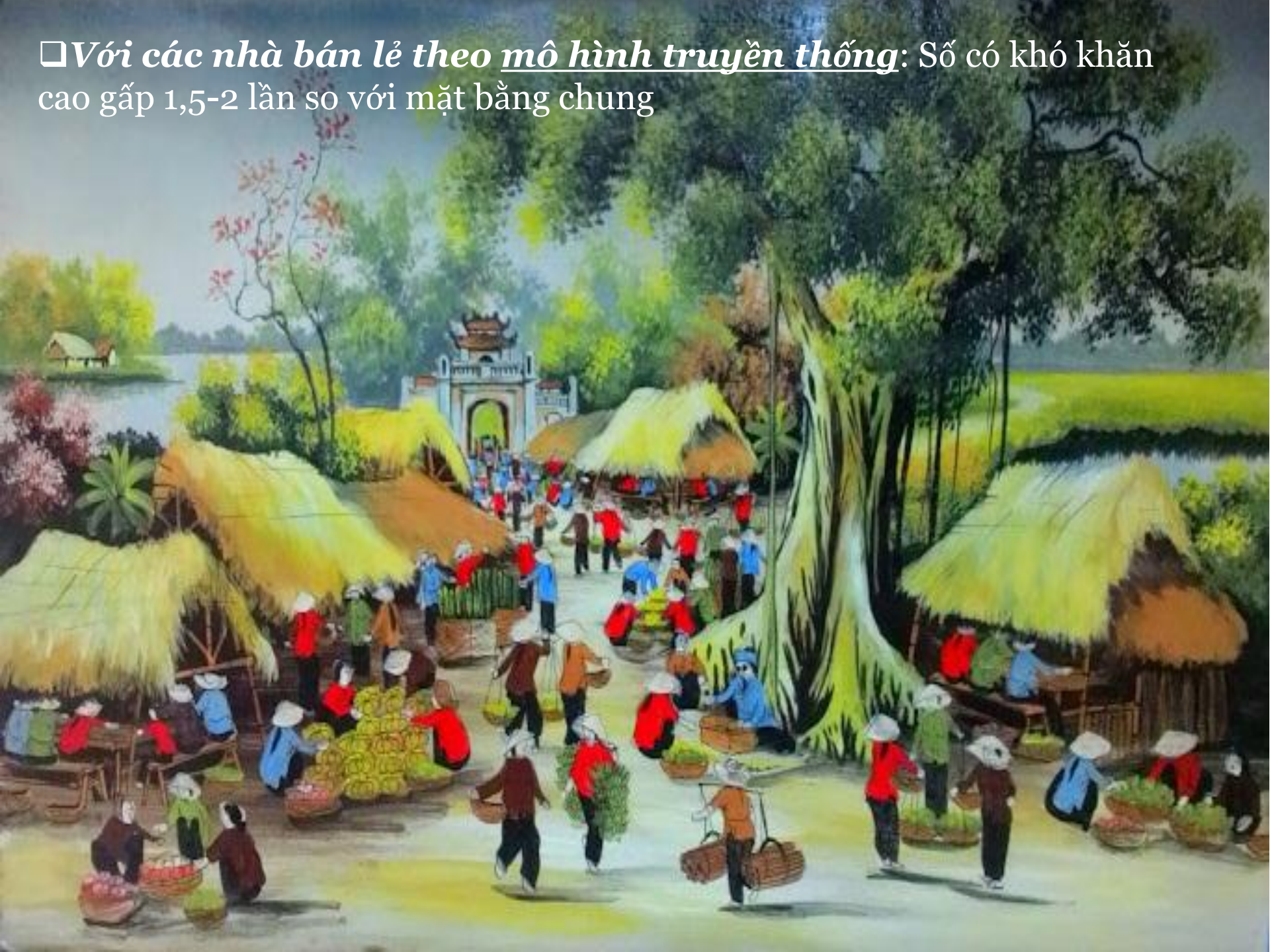
✓ Khó khăn về mặt bằng kinh doanh

- 36% đánh giá các chính sách về quản lý thị trường, thuế đối với mặt bằng kinh doanh là cản trở (bằng với tỷ lệ đánh giá phí thuê mặt bằng cao)
- 31% gặp khó khăn với cơ quan chính quyền địa phương

✓ Khó khăn về vốn

- 53% gặp khó do không có gói vay phù hợp với đặc điểm của ngành bán lẻ
- 40% gặp nhiều khó khăn trong tiếp cận nguồn vốn chi phí thấp

□ Với các nhà bán lẻ theo mô hình truyền thống: Số có khó khăn cao gấp 1,5-2 lần so với mặt bằng chung



NGÀNH BÁN LẺ TRƯỚC BỐI CẢNH HỘI NHẬP



Ngành bán lẻ VN trước sự xâm nhập của Bán lẻ ngoại

✓ *Lạc quan:*

- FDI sẽ khiến cho thị trường bán lẻ Việt Nam trở nên sôi động, qua đó kích thích tiêu dùng
- FDI là cơ hội để doanh nghiệp Việt học hỏi, đặc biệt là về vấn đề quản trị

✓ *Lo ngại:*

- FDI có năng lực cạnh tranh tốt hơn ở tất cả các khía cạnh (nguồn cung, nguồn lực, thiết kế cửa hàng, marketing, chất lượng phục vụ, hậu mãi...) trù “hiểu tâm lý khách hàng Việt”
- FDI hút nhân lực tốt của doanh nghiệp nội

HIỆN TRẠNG CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ ĐỐI VỚI NGÀNH BÁN LẺ



HIỆN TRẠNG CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ ĐỐI VỚI NGÀNH BÁN LẺ

Chính sách khuyến khích đầu tư chung (trong đó có bán lẻ)

Ưu đãi dành cho dự án đầu tư tại địa bàn kinh tế khó khăn/đặc biệt khó khăn

Ưu đãi cho dự án bán lẻ quy mô vốn từ 6.000 tỷ đồng trở lên, giải ngân vốn trong 3 năm

Chính sách khuyến khích đầu tư vào ngành bán lẻ và ngành liên quan

Đặc biệt ưu đãi: Đầu tư xây dựng và quản lý, kinh doanh chợ ở vùng nông thôn

Ưu đãi: Đầu tư kinh doanh trung tâm hội chợ triển lãm hàng hóa, trung tâm logistics, kho hàng hóa, siêu thị, trung tâm thương mại

Chính sách hạn chế FDI

Kiểm tra nhu cầu kinh tế (ENT) đối với cơ sở bán lẻ ngoài cơ sở bán lẻ thứ nhất của FDI

Loại hàng hóa bị cấm kinh doanh tại cơ sở bán lẻ FDI

HIỆN TRẠNG CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ ĐỐI VỚI NGÀNH BÁN LẺ



Hiệu quả của các chính sách hỗ trợ đã có

Chính sách	Hiệu quả thực hiện
Chính sách ưu đãi	77% đánh giá các chính sách ưu đãi không có hiệu quả thực tế
Chính sách hạn chế FDI	<input type="checkbox"/> ENT: <ul style="list-style-type: none">- Mở cửa theo Thông tư 08/2013/TT-BCT- Các địa phương chưa có ý thức vận dụng hiệu quả <input type="checkbox"/> Loại hàng hóa cấm <ul style="list-style-type: none">- Vi phạm thường xuyên- Không có hình thức kiểm tra, xử lý hiệu quả

ĐỀ XUẤT CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ NGÀNH BÁN LẺ

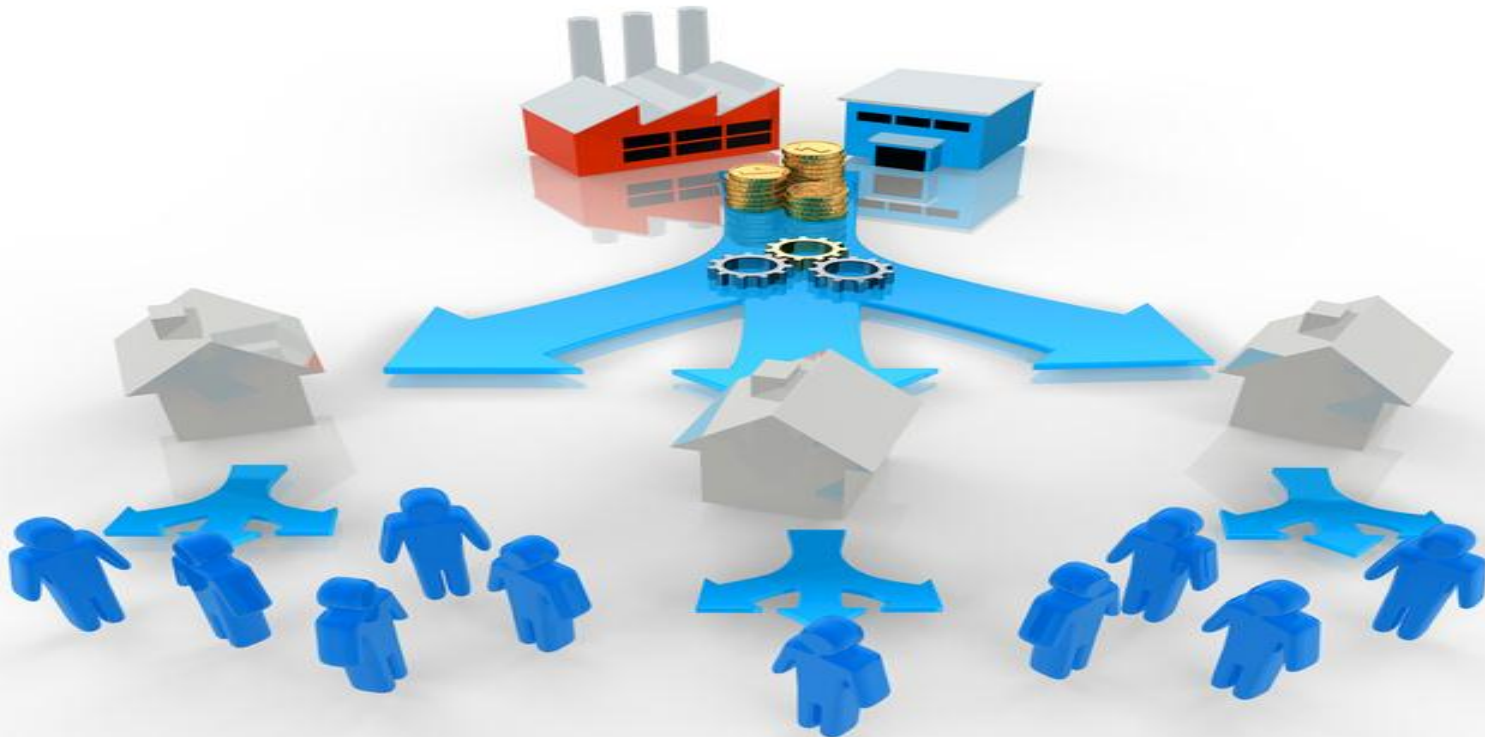


Xuất phát điểm

- Không gian chính sách: còn rất rộng
- Đặc tính thực tiễn: số lượng quá lớn các chủ thể ngành bán lẻ khiến chi phí cho chính sách hỗ trợ, nếu có, có thể rất lớn

ĐỀ XUẤT CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ NGÀNH BÁN LẺ

Đề xuất nhằm cải thiện nguồn hàng



ĐỀ XUẤT CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ NGÀNH BÁN LẺ



Đề xuất nhằm cải thiện nguồn hàng

Đề xuất 1: **Thúc đẩy hình** **thành các Trung** **tâm giao dịch kết** **nối** **các nhà bán lẻ** **- nhà sản xuất**

Mục tiêu: Giải pháp kết nối

Đặc điểm:

- Cơ chế chào hàng riêng/đặc thù cho các khách hàng là các nhà bán lẻ;
- Có cơ chế nhóm mua chung để nhiều nhà bán lẻ đặt hàng nhà sản xuất theo nhóm sản phẩm đặt hàng;
- Các nhà bán lẻ có thể đặt hàng nhà sản xuất để sản xuất loại hàng riêng, thương hiệu riêng

Biện pháp cụ thể:

- Bổ sung quy hoạch phát triển thương mại tỉnh/vùng để dành một quỹ đất hợp lý;
- Bổ sung loại dự án đầu tư này vào danh mục ưu đãi đầu tư;
- Hỗ trợ tài chính để Hiệp hội bán lẻ xây dựng và vận hành Cổng thông tin kết nối nhà sản xuất với các nhà bán lẻ online (dạng Trung tâm giao dịch online, có kết nối với các Trung tâm giao dịch);
- Hỗ trợ tài chính để các tổ chức đầu mối (Hiệp hội bán lẻ) xây dựng cơ chế mua chung/mua theo nhóm cho các nhà bán lẻ thành viên.

ĐỀ XUẤT CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ NGÀNH BÁN LẺ



Đề xuất nhằm cải thiện nguồn hàng

Đề xuất 2:
Tăng cường
kiểm soát Nhà
Nước
về chất lượng
hàng hóa

Mục tiêu:

- Giải pháp góp phần tăng cường niềm tin của khách hàng

Đặc điểm:

- Giải pháp này thuộc chức năng quản lý Nhà nước (không phải chính sách hỗ trợ)

Biện pháp cụ thể:

- Nâng tần suất kiểm tra và thay đổi phương thức kiểm tra tại các cơ sở sản xuất và các điểm bán lẻ;
- Kiểm soát chặt chẽ cơ chế, cán bộ kiểm tra (tránh nhũng nhiễu)
- Tăng mức xử phạt vi phạm tiêu chuẩn chất lượng
- Công khai tất cả các kết quả kiểm tra chất lượng hàng hóa của các cơ sở sản xuất, bán lẻ
- Kiểm soát chất lượng hàng hóa nhập khẩu: Cải cách thủ tục hành chính (bảo đảm nhanh chóng nhưng chặt chẽ, hiệu quả)



ĐỀ XUẤT CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ NGÀNH BÁN LẺ

Đề xuất hỗ trợ về tài chính

Đề xuất 3: *Mục tiêu:*

**Ưu đãi đầu tư
đối với ngành
bán lẻ**

- Hỗ trợ về thuế >> DN bán lẻ có chi phí bù đắp các chi phí thuê mặt bằng

Biện pháp cụ thể:

- Giải pháp tối đa: Sửa đổi Luật Đầu tư (khoản 1 Điều 16) và Nghị định 118/2015/NĐ-CP (Phụ lục I) để bổ sung ngành bán lẻ (bao gồm tất cả các loại hình bán lẻ ngoại trừ bán lẻ trực tuyến) vào lĩnh vực ngành nghề ưu đãi đầu tư;

- Giải pháp vừa phải: Sửa đổi Nghị định 118/2015/NĐ-CP để bổ sung thêm một số loại hình bán lẻ có triển vọng và cần hỗ trợ (cửa hàng tiện lợi, cửa hàng chuyên doanh, cửa hàng tạp hóa)



ĐỀ XUẤT CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ NGÀNH BÁN LẺ

Đề xuất hỗ trợ về tài chính

Đề xuất 4: **Khuyến khích** **cho vay tín** **dụng cho các** **nhà bán lẻ nhỏ** **và vừa**

Mục tiêu:

- Tạo động lực để các tổ chức tín dụng cho các nhà bán lẻ nhỏ và vừa vay vốn

Biện pháp cụ thể:

- Ưu đãi cho tổ chức tài chính có tỷ lệ tín dụng dành cho DN bán lẻ (SMEs) cao; hoặc
- Tận dụng các cơ chế hỗ trợ tài chính được thiết kế cho doanh nghiệp nhỏ và vừa (trong Dự Luật Hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa), hướng dẫn chi tiết cho trường hợp doanh nghiệp nhỏ và vừa trong lĩnh vực bán lẻ



ĐỀ XUẤT CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ NGÀNH BÁN LẺ

Đề xuất hỗ trợ về tài chính

Đề xuất 5: Cải cách về cơ chế hành thu về thuế đối với doanh nghiệp bán lẻ

Mục tiêu:

- Giải quyết các vướng mắc về thuế có đặc thù của ngành bán lẻ

Biện pháp cụ thể:

Tổng cục thuế làm việc với các hiệp hội bán lẻ để:

- Hướng dẫn xử lý các vướng mắc cụ thể (trong trường hợp vướng mắc phát sinh từ việc hiểu chưa đúng hoặc chưa được hướng dẫn thực hiện);
- Đề xuất giải pháp sửa đổi các văn bản hướng dẫn (trong trường hợp vướng mắc là do quy định về quy trình chưa phù hợp).

ĐỀ XUẤT CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ NGÀNH BÁN LẺ



Đề xuất hỗ trợ về lao động – thông tin

Đề xuất 6: *Mục tiêu:*

Các chính sách khuyến khích đào tạo lao động ngành bán lẻ

Cải thiện năng lực chuyên môn của lao động và quản lý trong ngành bán lẻ; hỗ trợ thông tin thị trường

Biện pháp cụ thể:

- Hỗ trợ xây dựng và phổ biến Giáo trình/Tài liệu đào tạo cơ bản về (i) Quản trị kinh doanh bán lẻ (bao gồm quản trị kinh doanh, quản trị lao động); (ii) Kỹ năng bán lẻ (ở từng khâu của hoạt động bán lẻ);
- Hỗ trợ tài chính cho các Cơ sở/Trường dạy nghề để họ: (i) Bổ sung chương trình đào tạo kỹ năng quản trị bán lẻ và chương trình đào tạo kỹ năng bán lẻ; (ii) Tổ chức các khóa đào tạo ngắn hạn miễn phí cho các chủ thể có nhu cầu;
- Hỗ trợ cho Hiệp hội bán lẻ - AVR mở Học viện/Trường về bán lẻ (mô hình Retail academy/school) chuyên đào tạo về chuyên ngành bán lẻ cho các doanh nghiệp và cá nhân hoạt động trong lĩnh vực này;
- Các giải pháp hỗ trợ đào tạo năng lực, cung cấp thông tin, nghiên cứu thị trường trong các Chương trình, quy hoạch phát triển (ví dụ Chương trình Khuyến thương???)

ĐỀ XUẤT CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ NGÀNH BÁN LẺ



Đề xuất liên quan tới FDI

Đề xuất 7: *Mục tiêu:*

**Thực thi chặt
chẽ các cam
kết mở cửa thị
trường bán lẻ**

- Bảo đảm hiệu quả thực tế các biện pháp bảo lưu trong mở cửa thị trường bán lẻ

Biện pháp cụ thể:

(i) Giải pháp về pháp luật: Sửa quy định về thủ tục ENT để tăng thông tin và sự tham gia của các hiệp hội, DN bán lẻ vào quá trình xem xét ENT

(ii) Giải pháp về thực thi

- Bộ Công thương: Tăng hướng dẫn và giám sát địa phương trong thực hiện ENT

- Địa phương: Thực hiện chặt chẽ ENT, Giám sát chặt chẽ việc thực thi pháp luật/điều kiện đầu tư của DN bán lẻ FDI

Thank
you